

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 1P/10/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319200259
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: PhDr. JUDr. Silvio Boleček, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2019:6319200259.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom PhDr. JUDr. Silviom Bolečekom, PhD., v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa Y. Y., narodený XX. V. XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa V. A., narodennej X. B. XXXX, bytom J. nad I. a O. Y., narodeného XX. A. XXXX, bytom K., C. XXX/XX, o návrhu otca na zmenu výchovného prostredia, takt

rozhodol:

Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Brezno č.k. 2P/129/2014-31 zo dňa 20.08.2014 vo výroku I. tak, že s účinnosťou od 04.12.2018 sa maloletý Y. Y., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca.

II. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Brezno č.k. 2P/129/2014-31 zo dňa 20.08.2014 vo výroku II. tak, že s účinnosťou od 04.12.2018 sa matka zaväzuje prispievať na výživu maloletého Y. Y., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 60 (šesťdesiat) Eur mesačne, a to vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

III. Dlh na výživnom za obdobie od 04.12.2018 do 28.08.2019 vo výške 540 (päťstoštyridsať) Eur je matka p o v i n á zaplatiť k rukám otca do 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Vo zvyšku súd návrh otca z a m i e t a .

V. Súd styk matky s maloletým Y. n e u p r a v u j e , tento ponecháva na dohodu rodičov.

VI. Súd r u š í výrok I./1 neodkladného opatrenia Okresného súdu Brezno sp. zn. 8P/2/2019-17 zo dňa 14.01.2019, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

VII. Súd r u š í výrok I.,II., IV. rozsudku Okresného súdu Brezno sp. zn. 2P/129/2014-31 zo dňa 20.08.2014, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

VIII. Súd r u š í výrok I.,II., III. rozsudku Okresného súdu Brezno sp. zn. 8P/78/2016-57 zo dňa 12.05.2016, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

IX. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletého Y. návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 31. januára 2019 žiadal, aby súd zveril maloletého do jeho osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodil tým, že maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky, pričom styk otca s maloletým bol upravený. Zmenu výchovného prostredia

odôvodňuje otec maloletého tým, že maloletý chce bývať s otcom, v súčasnej dobe maloletý od 4. decembra 2018 býva u otca, ktorý mu zabezpečuje rozvoj jeho osobnosti a rieši s ním synovu budúcnosť. Tunajší súd neodkladným opatrením v januári 2019 zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca. Podľa otca došlo k zmene pomerov maloletého a preto je namieste podanie návrhu na zmenu výchovného prostredia.

2. Matka maloletého sa k návrhu napriek výzve písomne nevyjadрила.

3. Kolízny opatrovník v správe zo sociálneho zisťovania sa pripojil k návrhu otca, keď mal za to, že v starostlivosti otca maloletého neboli zistené žiadne nedostatky. Otec sa maloletému venuje, zabezpečuje mu potreby pre jeho zdravý vývoj. Otec spolu s maloletým obývajú rodinný dom, kde má maloletý vlastnú izbu obývanú spolu s otcom primerane zariadenú. Maloletý uviedol, že chce byť s otcom, ktorý sa mu venuje a pomáha mu.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 28. augusta 2019, vykonal dokazovanie výsluchom otca, matka sa na pojednávanie nedostavila - doručené predvolanie jej bolo verejnou vyhláškou a prostredníctvom obecného úradu Závadka nad Hronom, oboznámením sa s listinnými dôkazmi obsahnutými v súdnom spise a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Otec maloletého na pojednávaní zotrval na podanom návrhu; žiadal maloletého zveriť do jeho osobnej starostlivosti od 4. decembra 2018. Styk matky s maloletým nežiadal upraviť. Od leta 2018 mal informácie o nevhodnom spôsobe živote matky maloletého, ktorý nemal dobrý vplyv na vývoj maloletého. Stará matka maloletého zrušila matke maloletého trvalý pobyt v jej dome a od 4. decembra 2018 je maloletý v jeho osobnej starostlivosti. Na maloletom bolo vidno známky zanedbávania, mal modriny a bol v zlom psychickom stave. Matka sa maloletému ozvala 26. decembra 2018 a od vtedy maloletého ani otca nekontaktuje. Otec s maloletým bývajú v rodinnom dome, ktorý vlastní stará matka maloletého. V uvedenom dome majú samostatnú izbu. Maloletý navštevuje od januára 2019 predškolské zariadenie v Bušinciach. Otec maloletého bol dlhodobo PN, pričom dostával dávku v nemocenskej vo výške 18.500 Kč a od júla 2019 je nezamestnaný. V súčasnej dobe poberá invalidný dôchodok vo výške 87,50 Eur mesačne. Starej matke maloletého dáva otec na bývanie a stravu 50 až 70 Eur mesačne. Maloletý navštevuje predškolské zariadenie kde mu otec platí stravu 20 Eur mesačne a poplatky ZRPŠ 2,50 Eur mesačne. Náklady na stravu maloletého vyčísli otec na sumu 60 Eur mesačne. Náklady na ošatenie a hygienu tiež vyčísli na sumu 20 Eur mesačne. Matka od decembra 2018 do dňa pojednávania neuhradila žiadnu sumu výživného.

6. Maloletý bol rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 2P/129/2014-31 zo dňa 20. augusta 2014, právoplatným dňom 5. septembra 2014 zverený do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 60 Eur mesačne a súd takisto upravil styk otca s maloletým.

7. Rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 8P/78/2016-57 zo dňa 12. mája 2016, právoplatným dňa 24. mája 2016 bol predošlý rozsudok zmenený vo výroku o styku otca s maloletým a tiež vo výroku o výživnom.

8. Zo správy zo sociálneho zisťovania súd zistil, že šetrením pomerov v domácnosti otca neboli zistené žiadne nedostatky ohľadne starostlivosti otca o dieťa. Otec má vytvorené vhodné sociálne a bytové podmienky pre zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin maloletého.

9. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

10. Podľa § 217 ods. 2 CSP ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

11. Podľa § 231 CSP rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

12. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

13. Podľa 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

14. Podľa článku 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

16. Podľa § 25 ods.1, 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode, to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

17. Podľa § 36 ods.1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

18. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

19. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

21. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 65 ods.1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

23. Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 76 ods.1 zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

25. Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že základným predpokladom pre zmenu pôvodného rozhodnutia súdu o výkone rodičovských práv a povinností je skutočnosť, že od pôvodnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu došlo k takej zmene pomerov, ktorá zohľadňujúc záujem maloletého dieťaťa si vyžaduje zmenu pôvodnej úpravy. Zmena pomerov musí byť závažnejšieho charakteru a môže spočívať v okolnostiach tak na strane rodičov, ako aj dieťaťa. Pri rozhodovaní o zmene doterajšieho výchovného prostredia súd musí mať na zreteli záujem dieťaťa na jeho riadnej výchove, pri rešpektovaní zásady stálosti výchovného prostredia. Súd musí tiež uvážiť, či sú v čase rozhodovania vytvorené náležité predpoklady pre odovzdanie dieťaťa do iného výchovného prostredia aj z toho hľadiska, či toto prostredie dieťa pozná, či si naň a na osoby, ktoré ho budú vychovávať, zvykne a príľne k nim, teda, či zverením do nového prostredia nebude ohrozený ďalší vývoj dieťaťa. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloletý Y. bol rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 2P/129/2014-31 zo dňa 20. augusta 2014, právoplatným dňom 5. septembra 2014, zverený do výchovy a opatery matky, odkedy na strane dieťaťa došlo k zmene pomerov. Maloletý v čase poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, býval v domácnosti matky. Následne maloletý prejavil vôľu bývať s otcom, s čím matka maloletého v podstate súhlasila. Maloletý od decembra 2018 žije v domácnosti otca, kde sa nachádza nepretržite až doposiaľ, pričom odiaľ dochádza do predškolského zariadenia. Súd pri rozhodovaní o zmene výchovného prostredia maloletého nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti otca o maloletého. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd s prihliadnutím na záujem maloletého, maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca. Súd pri rozhodovaní vzal do úvahy skutočnosť, že maloletý je na prostredie u otca zvyknutý, otec starostlivosť o maloletého zvláda a nemá s maloletým žiadne výchovné problémy. Súd navyše aj konštatuje, že matka nemá trvalý pobyt, zrejme nemá ani vyriešenú otázku bývania a jej pobyt je orgánom štátu neznámy. Vzhľadom na takto preukázanú zmenu pomerov súd dospel k záveru, že návrh otca na zmenu výchovného prostredia v prípade maloletého Y. je dôvodný a preto súd návrhu otca vyhovel počnúc dňom 4. decembra 2018, t.j. dňom od kedy je maloletý fakticky v starostlivosti otca, pričom otec uvedený nesúlad právneho stavu s faktickým stavom riešil najprv podaním návrhu na neodkladné opatrenia a až potom návrhom vo veci samej čo súd považuje za logický postup rodiča na riešenie stavu maloletého.

26. Maloleté deti sú vzhľadom na svoj vek svojou výživou odkázané na rodičov. Pokiaľ ide o určenie a výšku výživného súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého a z možnosti, schopností a majetkových pomerov matky. Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 62 Zákona o rodine vyplýva, že deti sú vzhľadom na svoj vek odkázané na výživu svojich rodičov, pričom na výžive dieťaťa sa majú podieľať obaja rodičia, primerane svojim možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom. Súd v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zákona rozhodol o vyživovacej povinnosti matke, ktorej stanovil povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 60 Eur mesačne odo dňa 4. decembra 2018, t.j. odo dňa odkedy je maloletý v starostlivosti otca. Súd vychádzal pri určení takejto výšky z reálnych nákladov otca na maloletého, ktoré súd akceptoval zhruba vo výške prevyšujúcej sumu 135 Eur mesačne, tiež z príjmu otca vo výške 87,50 Eur mesačne, tiež z príjmu matky v mesiaci december 2018 vo výške 637 Eur, ktorý súd považoval za základný príjem nakoľko po tejto dobe matka nemá príjem a súd vychádzal z § 75 ods. 1 Zákona o rodine kde mal zato, že tento príjem môže matka dosahovať a pokiaľ sa takéhoto príjmu vzdala, nemôže to byť v neprospech maloletého, ale aj z výšky výživného, ktoré hradil otec matke vo výške 60 Eur, pričom matka takúto sumu výživného považovala za primeranú potrebám maloletého. Matka maloletého bude povinná prispievať na výživu maloletého k rukám otca maloletého. Súd zároveň prihliadol na nárast životných nákladov matky (§ 78 ods. 3 Zák. o rodine). Súd ma zato, že vyššie výživné by vzhľadom na súčasné príjmy a životnú úroveň matky, nebolo v jej schopnostiach a možnostiach.

27. Súd dlh na výživnom za obdobie od 4. decembra 2018 do 28. augusta 2019 ustálil na výške 540 Eur s tým, že povolil matke, aby tento dlh na výživnom zaplatila k rukám otca do 6 mesiacov od právoplatnosti

tohto rozhodnutia, nakoľko sa jedná o sumu, ktorej splatenie by v kratšom čase mohlo matke spôsobovať problémy. Uvedenú sumu dlžného výživného súd vypočítal ako dlžné výživné za mesiace december 2018 až august 2019 vrátane, čo je 9 mesiacov x 60 Eur a to sa rovná sume 540 Eur.

28. Súd teda v prevyšujúcej časti návrh otca na zaviazanie matky doplatením ročného výživného v kratšej časovej lehote zamietol.

29. Styk matky s maloletým otec nežiadal upraviť, a preto ho súd neupravoval a ponechal ho na dohode rodičov. Je na rodičoch maloletého, najmä na jeho otcovi, aby svoje vzájomné vzťahy upravili tak, aby ostalo zachované právo maloletého na stretávanie sa s matkou, tak, aby bolo zachované právo maloletého dieťaťa na starostlivosť zo strany oboch rodičov, právo na rovnocenný styk s oboma rodičmi a zároveň právo matky podieľať sa na starostlivosti o maloleté dieťa.

30. Okresný súd Brezno uznesením č.k. 8P/2/2019-17 zo dňa 14. januára 2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého Y. na čas do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej zveril do osobnej starostlivosti otca. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14. marca 2019 a vykonateľné je od 14. januára 2019.

31. Nakoľko súd rozhodol o návrhu otca kladne, právoplatnosťou tohto rozhodnutia sa ruší výrok I./1 neodkladného opatrenia tunajšieho súdu sp.zn. 8P/2/2019-17 zo dňa 14. januára 2019, ktorým bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca.

32. Nakoľko súd týmto rozhodnutím zmenil výchovné prostredie maloletého, musel zároveň zrušiť výroky I., II. a IV. rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 2P/129/2014-31 zo dňa 20. augusta 2014, právoplatným dňom 5. septembra 2014, týkajúce sa zverenia maloletého do starostlivosti matky, povinnosti otca prispievať výživným a o úprave styku otca s maloletým, pretože tieto výroky sú vzhľadom na vykonanú zmenu pomerov neúčinné a nepotrebné.

33. Nakoľko súd týmto rozhodnutím zmenil výchovné prostredie maloletého, musel zároveň zrušiť výroky I., II. a III. rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 8P/78/2016-57 zo dňa 12. mája 2016, právoplatným dňom 24. mája 2016, týkajúce sa povinnosti otca prispievať výživným a o úprave styku otca s maloletým, pretože tieto výroky sú vzhľadom na vykonanú zmenu pomerov neúčinné a nepotrebné.

34. O trovách konania súd rozhodol § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Brezno.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný nesplní dobrovoľne, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený m ô ž e podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.